

avant...!

Figueres 3 de juny 1931 - n.º 1

periòdic d'esquerra

redacc. sant llàtzer, 34

el nostre camí

Ara i sempre la societat s'ha presentat dividida en diversos sectors obeint a les diferents qüestions tant d'ordre pràctic com d'ordre ideològic; com ara són les qüestions polítiques, les socials, les econòmiques i les religioses. Totes aquestes tendències i forces d'opinió han calgut que fossin diversificades i canalitzades, però sempre amb un punt de contacte que és la solidaritat i un fons comú que és la justícia. Aquesta feina ha d'ésser obra de la democràcia la qual s'ha de valdre dels partits polítics. Però la tasca no es limita sols aquí, sinó que és molta més encara; s'ha de fomentar la lluita alta, digna i noble. És innegable que la lluita és l'estat normal de la humanitat. Tot progrés social, tota conquesta feta a la llibertat i a la justícia provenen de la lluita incansable entre els homes. La lluita enfondirà l'esperit de justícia, de llibertat i de democràcia, ens resoldrà el plet de la sobirania, defensarà la nostra dignitat humana, nodrirà el nostre coratge cívic i obrirà perspectives de comprensió i col·laboració entre els sectors socials i entre els pobles.

* * *

Tots els éssers que habiten la terra compleixen un fi en l'harmonia de la natura; els uns fatalment i necessària, els altres en forma reflexiva. L'home pertany a aquests darrers que, com a ésser moral, té un doble fi: el de la seva existència i el del seu perfeccionament, però són finalitats que, tot i devent complir-les perquè li han estat imposades per les lleis biològiques, les compleix mitjançant la seva lliure voluntat.

I és per això que som liberals la qual cosa equival a dir que som gent d'esquerra, car l'esquerrisme de cadascú de nosaltres està en relació directa amb l'esperit liberal que portem al damunt. Quan no es respecten els principis de llibertat no hi ha tal esquerrisme. L'home que no és liberal, de cap manera pot anomenar-se'l d'esquerra, per més revolucionari i capgirador que sigui. Però nosaltres sols defensarem el liberalisme ideològic i el liberalisme polític, però mai el liberalisme econòmic, puix aquest, temps ha que és cosa morta, per no ressuscitar mai més, degut a les tendències socialitzadores del temps.

* * *

També som demòcrates. I s'explica. En aquest món tothom es pensa posseir en política, la veritat. Però ningú és capaç de demostrar-nos humanament qui la posseeix. Ara bé; si tots els homes que es creuen afortunats amb aquesta possessió, també estan convençuts que són els predestinats a governar els pobles, cal que comptin amb quelcom més que la raó: amb la força. Naturalment, aleshores venen els períodes caòtics, les dictadures intolerants i els règims despòtics. Davant d'això cal que prenem un determini, la democràcia ve, i ens l'ofereix tot dient-nos que optem per la solució pràctica del sufragi: el principi numèric de les majories. Però, ultra això, volem que la democràcia no sols consisteixi en la igualtat política, sinó que estengui fins al màxim el dret de ciutadania i ens deixi el camí lliure, ben lliure, per tal de poder evolucionar segons les concepcions polítiques i jurídiques, i les exigències socials del temps.

I, finalment, ens cal manifestar, per damunt de tot, que Catalunya ha d'ésser el nostre camp suprem d'acció, puix que com a catalans que som, estem disposats a lluitar per tal que sigui reconeguda la nostra realitat històrico-jurídico-lingüística i, per tant, la personalitat nacional catalana, per a aconseguir les màximes llibertats dintre una República Federal de pobles hispànics. Això és tot.

LA REDACCIÓ.

full quinzenal

record merescut

26 de maig de 1931.

Cent anys enrera unes taques de sang, maliciosament brotades, apareixen en la història del republicanisme ibèric.

Es va tallar el cap a una dona pel sol motiu de facilitar la seva honorable llar a les conspiracions republicanes, mentre ella, primorosament, ocupava les hores de lleure, en el brodat tricolor d'una bandera republicana.

Mariana de Pineda s'havia maridat amb un home que, generosament, donà la seva vida per la causa de la Llibertat.

El gest heroic i silent d'un soldat caigut per la noble idealitat, passà a l'immortalitat en la repercussió a la personalitat femenina de la seva muller.

Aquella dona, amb la mateixa fredor que primerament presenciava la lluita interna del seu espòs, mort aquest, també esguardà serenament, el jorn que en nom de la justícia partidista havia de truncar-se la seva vida.

Va ésser una dona exemplar que tingué d'abandonar els seus fills a les amistats, per haver brodat, amb tot el colorit de l'ànima, els mots «Llei, Llibertat, Igualtat».

SENSITIU.

Els homes que des que tenim ús de raó, hem tingut de fer anar la processó per dintre, demanem igualtat de tracte per tothom.

15 cts.

de l'empordà

què passa a roses?

En el capítol de responsabilitats que el poble ibèric ha obert als manifesters de la cosa pública, que emparats per la força, cometeren tota classe d'arbitrarietats, aquest poble també pensa escriure-hi el seu paràgraf.

Malgrat la voluntat popular ésser controlada per la reacció i el caciquisme, en moments de perill ha sabut mostrar-se com calia.

Hom comenta una injustícia feta amb tota la finura que permet a un maligne desvirtuador de lleis.

Hom parla de concessió comunal a profits personals, de muralles, d'enderrocs, de desviacions, d'ingressos que anaven a la caixa consistorial molt diplomàticament.

Alguns ciutadans dignes han promés esclarir-ho, ara és l'hora, gent de Roses, de donar feina a la justícia abans no se li tornin rovellar les balances.

la escala

Si tinguéssim de fer la llista dels pobles empordanesos que han fet perdurable la dita de «franca i noble gent empordanesa» potser començaríem per aquest poble.

D'aquest poble poden comptar-se innombrables actes d'humanitarisme mai prou coneguts.

Allí no hi ha desfiguracions de cap ideologia, d'extrem a extrem, de la gent que sap i vol ésser lliure a la gent reaccionària i retrògrada. Enemics de tot ideal lliberador que els hi desordena el seu poder d'explo-tadors.

Soldats disciplinats de l'exèrcit de la reacció, que han maniobrat aquests darrers dies, intentaren demostrar-se amb el mitjà més còmode per la seva salut.

Denúncia de bombes, pistoles, útils incendiàries, etc completament infundada.

La màxima autoritat «provincial» suposem en un moment de feblesa intuïtiva, dona crèdit a aquesta denúncia de gent esporuguida i destitueix l'alcalde popular, conferint amplis poders al cap de la guàrdia civil - cos predestinat a cometre els més grans errors per la seva poca preparació cívica - i aleshores el poble es vol manifestar.

En mig de la multitud surt un home,

tot un home, amb una testa sàvia i amb atapeïda cabellera grisenca, el seu nom és conegudíssim: Puig. El cap de la guàrdia civil emparat amb els poders conferits a darrera hora intenta prendre a aquest home.

Ell, molt conscient dels seus actes, es pren en broma les indicacions de l'al·ludit cap i com sigui que l'assump-tepresenta quelcom de serietat, el bon poble de La Escala, contra el qual s'han fet aquestes insanès acusacions mentre que no ha esgrimit altres armes que els estres per anar a la pesca, ni ha pres útils incendiàries, fora de la vèrbola humanitària del gran Puig, indignat de semblant atropell, es proposa fer ço que no se'ls hauria suggerit mai, però l'intervenció serena d'aquest, privà una acció que hauria estat deplorable pel bon nom de La Escala, però alligonadora per les restes reaccionàries.

Ramon Roig

ESPARTERIA i PALMERIA

Venda de canyes per a totes les indústries

AVINGUDA DE LA REPÚBLICA, 70
(abans carrer Nou)

FIGUERES

esports

avant..! saluda cordialment a totes les entitats esportives de Figueres i de la comarca, però solament a les que fan esport, i no aquelles que en tenen el títol i no el practiquen.

Com a redactor d'aquesta secció no parlaré mai d'aquelles organitzacions que encara que usufructuïn un títol esportiu no en practiquen cap i que solament existeixen per anar contra d'ell i de les entitats veritablement esportives.

Crec que aquestes entitats han de desaparèixer, puix solament podien aguantar-se en aquells temps que manava un borbó sostingut per una colla de cràpules.

Per tant, entitats esportives, podeu disposar del nostre periòdic per tot el que us convingui en bé de l'esport, sense oblidar però la ciutadania, i, parlant d'això, ens cal pregar-vos -dirigents esportius- que no deixeu d'inculcar a la joventut que freqüenta les vostres entitats, sigui per mitjà de conferències o en les reunions que

teniu diàriament, els afanys que deuen haver de sentir per la humanitat, ja que el dia de demà seran homes i deuran lluitar pel seu millorament social i ciutadà.

* * *

ELS PARTITS DE PASQUA celebrats en el nostre camp d'esports Municipal entre els equip F. C. Apolo de Badalona i el primer equip de la Unió Esportiva, donaren el següents resultats:

DIUMENGE, DIA 24

U. E. Figueres, 2 - F. C. Apolo, 2

Aquest partit fou relativament dolent, els nostres jugadors feren un mal encontre, els badalonins tampoc no ens agradaren, els havíem vist anteriorment en millor forma. El resultat aconseguït és en consonància amb el joc emprat pels dos equips.

Cal remarcar la pèssima actuació de l'àrbitre, que motivà què el joc s'embrutis.

Es distingiren dels nostres jugadors, encara que sols en certs moments, Felip, Madern i Fermin, els altres regulars; dels forans cal remarcar l'actuació de l'interior dreta, mig centre i defensa dreta.

DILLUNS, DIA 25

U. E. Figueres, 0 - F. C. Apolo, 4

Aquest encontre fou pel nostre onze, un partit dolentíssim. L'únic que va fer un bon partit va ésser el veterà Felip.

Els jugadors de l'Apolo sense jugar més que el dia anterior es superaren degut a la mala actuació dels nostres. L'àrbitre senyor Soler no tingué una de les seves millors tardes.

es diu...

que el nostre conciutadà senyor Romans que treballa a la Safa de Blanes i que també té el càrrec d'entrenador de l'equip del mateix nom, està a l'aguait per emportar-s'en alguns dels nostres millors jugadors, entre altres En Bru, Vila i Fermin.

que el Júpiter està treballant l'adquisició del mig ala Madern.

que si la Junta no té molta cura, pel proper campionat haurem de tornar arrengrar un reserva.

que caldria fer comprendre als àrbitres locals, la responsabilitat que adquireixen en saltar al camp.

M. D.

clericalles

▲ Hom ha vist unes fulles en les quals es demana protecció per les ordres religioses.

Ens hem assabentat que uns quants individus corren pels pobles recollint signatures per tal de que no siguin expulsats del nostre territori els jesuïtes.

Aquests subjectes exhibeixen unes cartulines grabades on es veu els pobres jesuïtes lligats de peus i mans i azotats pels heretges, d'altres on hi ha unes quantes monges que recullen amatents unes criatures mentre al fons es veu cremar uns convents.

Caldria que les autoritats s'interessessin i privessin aquesta croada, puix no cal dubtar que aquesta campanya té tot el caire d'una reacció.

Tot ciutadà conscient sap la necessitat que hi ha d'allunyar de la nostra terra institucions religioses que poden perjudicar moltíssim l'actual règim.

Cal obrar enèrgicament i no deixar-se enternir amb llàgrimes cocodrílques.

Recordem tots, aquell gran home que es digué Francesc FerrerGuàrdia.

▲ Uns quants veïns del carrer de Girona (part baixa) ens pregunten fem constar la seva protesta pel fet de parar-se els enterraments sempre en aquella part i haver de sentir repetidament les ensoltes que entonen els capellans.

Nosaltres que compremem la seva justa protesta creiem que les autoritats haurien de procurar arreglar-ho assenyalant altres llocs distints per

cantar els capellans.

Encara que, a poder ésser, seria preferible que no cantessin enlloc.

▲ Es de doldre veure com un Ajuntament d'esquerra, i més dintre un règim republicà, enviï representació a les processons. Es més lamentable encara veure amb el zel amb que actuen aquestes representacions, obligant que els carros i camions que degut al seu treball es veuen precisats a aturar-se al carrer on deuen passar, marxin cuita-corrents.

Així poden amb tota comoditat, passejar aquelles figures representatives que uns quants senyors desvaigals fan portar per quatre gitanos, mentre ells aguanten l'espelma i la clerecia canta unes absoltes a l'acord d'una marxa molt acceptable per plaça de braus.

▲ Cal que la premsa d'esquerra tota, d'arreu de les terres d'Espanya, faci una campanya intensa contra els clergues de més alta o més baixa categoria que encara gosen escometre contra la República.

El govern de la República ha de apretar les regnes, enèrgicament, contra aquests prelats que tan grotescament borinotegen.

▲ L'Ajuntament de Barcelona acordà, després de discussió molt moguda de tres hores i mitja de durada, per 30 vots contra 11, demanar al Govern l'expulsió dels jesuïtes.

L'acord pres per l'Ajuntament de la capital catalana ens ha plagut molt bo i esperant que, ben aviat, serà imitat per tots els ajuntaments de les terres hispàniques.

de cara al món

extractem...

Del *Journal de Genève*, un article de William Martin: «Els dos perills»; la guerra i el perill social. I diu:

Des de fa 12 anys que els homes d'Estat no fan res més que parlar de pacifisme i estan fent tots els possibles per evitar una nova guerra.

Es molt perillós de concentrar tota l'espiritualitat dels pobles en la por a la guerra, de tots els perills de la societat, aquest és el menys urgent. Però el veritable, el que vol una solució ràpida és el perill social. Es pot dir que entre la guerra i la revolució social hi ha una gran identitat. L'una arrossega a l'altra. I com que no sabem de quina manera pot venir la catàstrofe, s'ha de vigilar les dues bandes i aplicar els remeis més immediats als perills més grans.

Fixem-nos amb els onze milions d'obriers parats que actualment té Europa. Fixem-nos amb la massa d'obriers parats intel·lectuals disposats a posar-se al davant d'una revolució. Fixem-nos amb els resultats a què ens ha dut aquest podrit nacionalisme econòmic. Fixem-nos amb aquesta follia econòmica la qual fa que no es pugui comprar, allò que ens és necessari, perquè hi ha excés de producció. I preguntem si això pot anar.

Això no pot anar i l'incògnita està en si la societat sabrà trobar la solució, si sabrà adoptar la seva política i la seva economia a les exigències prodigioses del segle. Si pot fer-ho, estem salvats; sinó ens enfonsarem, i qui sap si demà sota les ruïnes de tot allò que ens es més car.

Aquesta obra exigeix la pau. Però la pau no és ací sinó un mitjà de regeneració. Es vers la qüestió social on s'han d'encaminar les nostres forces.

eleccions presidencials

França vol continuar mantenint el present «estatu quo»: Lorcano i el tractat de París contra la guerra. I per mantenir-lo li ha calgut que Briand no ocupés la Presidència. A França avuili pertoca el primer lloc en l'equilibri Europeu. Es per això que ha derrotat a Briand, però l'ha derrotat per continuar honorant-lo

la millor taronjada

demaneu-la a tot arreu

representants per la comarca:

solsona-salleres

joan mates, 13

figueres

amb el seu càrrec en el Ministeri d'Afers estrangers i ocupant el seu lloc a Ginebra.

També es deia que la derrota obeïa a la política interior. Les dretes en massa han votat a Doumerge, i Briand candidat d'esquerra, fou ajudat pels socialistes.

Però, més que res, creiem que Briand ha perdut per raons d'ordre internacional. En el fons no és res més que això, França sovint recorda les paraules de Briand en un discurs a Ginebra: «Mentre jo seré ací, no hi haurà guerra».

Després de les eleccions, i a la següent reunió del Consell, va presentar la dimissió, però no li fou acceptada. L'endemà passat parfia cap a Ginebra.

Or.

municipals

Sembla que s'han començat a revisar els nomenaments d'empleats municipals fets durant la Dictadura.

Hom veuria amb goig que dintre poc temps tinguéssim els carres i dependències municipals rotulats en la nostra llengua.

En els comptes a pagar el mes de Juny hem sentit repetir noms de sumministradors. Caldria repartir equitativament les comandes.

Encara es paguen relacions setmanals d'obriers que treballen al camp d'aviació.

Quan s'hagin de reparar les tuberies que condueixin l'aigua, s'hauria de procurar enllesir-les ràpidament - treballant de dia i nit -.

Així s'evitaria que els veïnats s'hagin de quedar varis dies sense tan necessari element.

Es vertaderament sensible sentir, encara, pregons en castellà.

Si la nova que es fa pública ha arribat al Municipi redactada en llengua diferent de la nostra, caldria que hi hagués un empleat - n'hi ha molts que s'avorreixen - encarregat de traduir-la.

A Figueres hi ha 37 carrers que porten el nom d'un Sant,

Tenim empordanesos il·lustres, fills de la nostra ciutat traspassats, rebels exemplars, etc., els quals podrien reemplaçar els Sants.

Hi sortiríem guanyant.

retalls de premsa

traduïm de "crisoï":

LA CAMPANYA ANTI-CATALANA

Un important comerç de teixits i bazar d'una de les principals capitals d'Espanya va fixar en llurs aparadors uns grans cartells que deien: «No se venden artículos procedentes de Cataluña», «No se admiten viajantes catalanes».

El representant d'aquella plaça d'una firma de Barcelona va suplicar al seu representant que, a conseqüència d'aquests cartells i per tal de evitar deixar-la de compte, no enviés una demanda que hi havia per servir fins que rebessin noves ordres de remesa i així ho acordà la firma de Barcelona.

Al cap de pocs dies es va rebre una lletra de la casa castellana en la qual reclamava el compliment de la demanda amb tota urgència i protestava a l'ensens del retard en servir la remesa, i havent contestat la casa catalana que la suspensió obeïa a la causa indicada, rebé una carta en què entre altres paràgrafs en recollim el següent: «Tomen nota de que las «secciones» de esta su casa obran automáticamente, y si la «sección pedidos» hace las demandas que juzga necesarias a la buena marcha de estos negocios, la «sección ventas» hace la «propaganda» que en cada momento considera oportuna».

retallem de "la publicitat":

EL SOROLL DE LES CAMPANES

L'alcalde ha rebut una carta d'un ciutadà barceloní que denuncia que els veïns que tenen la desventura de viure als voltants dels convents o les esglésies han de patir la tortura de les campanes, que entre cinc i sis de la matinada interrompen el son dels altres pacífics ciutadans que, per raó de llur professió, es veuen obligats a treballar fins hora avançada de la nit.

El més notable de la carta és la curiosa suggestió que el denunciant formula, en confirmar que, per tal d'anar els fidels a missa no cal que despertin els altres veïns i que solament podrien resignar-se els que sofreixen les molèsties de tan arcaics instruments, fàcilment substituïbles, en cada casa interessada, per un

modest despertador individual, si per les campanes es pagués un fort arbitri municipal, amb tendència a alleugerir el que satisfà al veïnat.

L'alcalde ha disposat que per la suggerència que conté, passi el document a la Comissió d'Hisenda.

Nosaltres creiem que seria molt necessari que desapareixessin les campanes, puix si és un fet la llibertat de cultes, ens exposem a que vinguin altres sectes religioses i per diferenciar-se de la catòlica hom llenci a l'aire el xiulet vibrant d'una sirena, altre cridi als fidels per mitjà de petards, i que s'inventin aparells per tal de fer-se la competència.

Si això succeís, els més perjudicats seríem la majoria no creient.

Se'ns faria impossible el repós.

Per evitar-ho les autoritats haurien de començar fent callar les campanes.

Es faria un gran favor a la humanitat.

— Tingueu compte que les últimes novetats són sempre a

Calçats Pallac

conferències

Organitzada per la Joventut Nacionalista Republicana de l'Empordà, el dia 21 de maig, a la nit, tingué lloc en el Teatre «El Jardí» una conferència a càrrec d'En Lluís Capdevila, director de l'«Esquella de la Torratxa» i reconegut literat i publicista, el qual féu una eloqüent dissertació sobre «Fets i exemples de la Revolució francesa».

L'amic Anicet Portell amb clar lèxic llegí unes quantes quartel·les de presentació, orientant a la joventut i relatant ensems unes quantes anècdotes de la vida d'En Capdevila que foren acollides pel nombrós públic que assistí a l'acte amb franques riallades.

S'aixeca Lluís Capdevila essent ovacionat.

Diu que és la primera vegada que parla ací Figueres.

Comenta que en baixar del vagó del tren que el conduí al nostre poble, se sentí amatat d'una grata olor de llibertat.

Diu que ja no és l'home del capell d'amples ales de tenda de *caballitos* ni el que feia articles periodístics per un parell d'ous ferrats.

Avui que ja fins una adequada po-

sició sento la necessitat més imperiosa de socórrer al desvalgut!

Sóc amic dels humils, dels fills del poble.

Ajudo als obrers puix cal reconèixer que en la nostra nació és la gent més vexada.

S'asseu i comença a llegir la conferència.

Exposa un seguit de dades històriques i posa en completa evidència als aristòcrates, únics culpables del guillotinat de Lluís XVI i Maria Antonieta.

Diu que cal batallar contra la burgesia que són els aristòcrates d'abans i els que haurien vist amb bons ulls que ací Espanya s'hagués repetit el fet sagnant de França amb les persones d'Alfons de Borbó i la seva dona.

S'extén força sobre l'actuació deplorabile de coneguts personatges de la història francesa, fent comparances amb fets ocorreguts recentment a Espanya.

Parla de la presa de la Bastilla i diu que en lloc d'ésser un triomf del poble, aquesta gesta fou una victòria

de l'aristocràcia, que era l'única gent que aixoplugava aquell ergàstul.

Diu que no comprèn com a França es celebra el 14 de juliol, aniversari de l'esmentada gesta, creu que tan sols haurien de festejar-ho els burgesos, el poble vertader hauria de commemorar solament el 10 d'agost data brillant per la classe soferta. Clam unànim de llibertat.

El poble francès va patir fred i fam, però es sapigué reivindicar degudament.

Dóna a conèixer un seguit d'insídies fetes de diferents volums històrics i fa una repugnant narració de fets bàrbars que portaren a terme diferents personatges que per la seva baixa actuació han passat a la història: crims, incendis, violacions, escarnis ..

Acaba la conferència amb sentides paraules sobre la reivindicació humana.

Es llargament aplaudit.

EL DE TORN.

* * *

El propassat dijous, dia 28 de maig, a la nit, donà una conferència

pública, a l'Ateneu Enciclopèdic Popular de Barcelona, l'intel·ligent director del setmanari polític d'esquerra «Nosotros», senyor Cèsar Falcon, el qual, com molt bé es recordarà, fou exiliat per la dictadura «alfonso-berengueriana». Cèsar Falcon és avui un dels principals organitzadors de la nova força política «Izquierda Revolucionaria y Antimperialista».

El tema de la conferència fou «La Revolució espanyola».

* * *

El mateix dia, a les set del vespre, l'il·lustre catedràtic de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona, el nostre conciutadà En Josep Xirau Palau, dissertà sobre el tema: «Catalunya, empresa espiritual».

Aquesta conferència es celebrà a l'«Ateneo de Madrid» organitzada per la «Casa de Catalunya». continuació del cicle de conferències que tan brillantment inicià el Director de la Universitat Industrial de Barcelona, senyor Campalans.

Felicitem al senyor Josep Xirau pel nou èxit obtingut.

NOVETATS PER A SENYORA PERE JUANOLA

Girona, 24—FIGUERES

Rebudes les darreres novetats de la temporada, recomenades pel seu bon gust i economia.

Extens assortits en CRESPONS, GEORGETTS, CREP-MARROCAÏN, llisos i estampats, dibuixos exclusius de la casa.

Venda exclusiva de les MITGES de gran duració marca ZORAIDA amb seda natural i artificial.

assemblea general del sindicat de treballadors de figueres, adherit a la confederació nacional del treball

en període de formació sumen 700 associats. importants acords

Al saló de festes de la Societat Coral Erato, el divendres, 29 de maig, té lloc aquesta Assemblea.

A quarts de deu del vespre els treballadors que s'hi dirigeixen produeixen una insospitada animació a la nostra somnolent ciutat.

Situats convenientment al local esmentat, hom sent alguns comentaris congratulant que havent-se assabentat casualment d'aquesta reunió, es tem que molts companys no hi assisteixin per desconeixement. Efectivament, la negligència en el comès dels avisadors fa que solament acudeixin uns 200 obrers

La Junta composta d'una vintena d'individus de reconeguda solvència civil pel poble figuerenc, es col·loca en front de l'Assemblea, al voltant del ferm i abnegat batallador sindical En Jaume Sagalà, president del Sindicat.

En un breu i clar parlament, En Sagalà dóna compte a l'Assemblea de l'actuació del Sindicat durant els darrers temps, dient que els registres, les amonestacions als companys, el tancament del local i d'altres entrebancs que s'han sofert, han retardat l'obra constructiva de formació i organització.

S'aprova l'actuació de la Junta i tot seguit es passa a la fixació definitiva de les quotes setmanals fins ara provisionals. Es dóna a comprendre que alguns associats troben les col·lectacions massa crescudes i alguns prenen la paraula per a convèncer a l'Assemblea, de la necessitat de contribuir, el màxim possible, al sosteniment econòmic del Sindicat, ja que aquest té moltes despeses a subvenir: conferències, mítings, socors fraternals, etc., que no podran aconseguir-se sense el màxim ajut dels associats.

Aquesta qüestió fineix aprovant-se per aclamació les mateixes quotes fins ara provisionals.

Després el president exposa els drets i deures del Sindicat envers les organitzacions *provincial* i regional. Indica que malgrat no haver-se'n parlat en anteriors Assemblees la Junta

havia fet sentir la veu del Sindicat de Figueres a les reunions dels Comitès *provincials* i regionals.

Exposa un qüestionari que deu respondre's a la pròxima reunió del Comitè regional, fent les aclaracions oportunes i posant en un nivell comprensiu per tothom aquest assumpte; es concreten diferents punts que han de reperculir a la reorganització general de la C. N. T.

Acte seguit es va a la gestació dels assumptes d'exposició espontània no delimitats en l'ordre del dia.

El president en nom de la Junta fa menció de les necessitats immediates del Sindicat.

Creu imprescindible i urgent la formació d'una biblioteca on poder perfeccionar la moral proletària, a més cal posar bons atractius que facin sostenible i agradable l'estada del treballador al casal de la comunitat obrera.

Esmenta l'incapacitat i les poques condicions higièniques del local social actual per utilitzar-lo 700 associats com són en l'actualitat, i diu que s'han fet algunes gestions per a aconseguir un local més apte i espaiós.

Un obrer paleta, sol·licita la paraula per a exposar amb molt d'optimisme, que, de trobar-se uns quants companys amb voluntat com ell, podria construir-se en tres mesos un local propi del Sindicat. Els altres resten estupefactes davant la mostra d'esperit social donada pel company.

A proposició del conegut militant obrer Ors, s'acorda en mig d'una gran aclamació a unes justes i encertades paraules, demanar a l'Ajuntament que s'activin les obres de les escoles emplaçades a l'Horta de l'Institut, perquè ben aviat pugui donar-se una educació racional als infants que es veuen obligats a assistir a escoles particulars de religiosos on se'ls anorrea les joves consciències, convertint en moltons els que deurién ésser homes en el futur.

Un obrer demana l'actitud que ha de prendre el Sindicat davant la pos-

sible manifestació catòlica de la diada de Corpus.

Després d'un mogut debat en el qual prenen part alguns prestigiosos elements dintre el Sindicat tractant-se del sistema a emprar per guanyar terreny per la causa liberal - els uns per exigir treballar aquell dia i els altres per mostrar la seva disconformitat a la manifestació clerical - s'acorda demanar permís a les autoritats per manifestar-se lliurement, al carrer, el dia 4 de juny.

Finalment sol·licita la paraula un obrer, exposant a l'Assemblea les desencertades actuacions del governador civil de la *provincia*, a Girona, Blanes, La Escala i d'altres pobles, afegint-hi l'arbitrària detenció de l'obrer Oro - alliberat el dia de la proclamació de la República i retornat al penal de Figueres sense gestació judicial de cap mena, pel qual prega es demani al Govern Provisional de la República la seva destitució. Així es determina fer.

També es dóna compte dels ajuts prestats a alguns obrers de la comarca, que intenten anar a la formació dels Sindicats als seus pobles, entre els quals s'hi compten avui, Llers, La Escala i Sant Pere Pescador.

Per acabar, en mostres de satisfacció per l'ambient de compenetració, aguantat constanment, durant el transcurs d'aquesta Assemblea de Treballadors de Figueres, el president, l'infatigable lluitador figuerenc per la causa social, En Jaume Sagalà, dóna un crit de:

¡Visca la Llibertat!

I, pacíficament, formant petits grups que esclareixen els punts que han restat foscos als menys capacitats, els treballadors que demà han de fer viure la plàcida i exemplar ciutat de Figueres, es dirigeixen a les seves humils llars, on podran refer les forces esmerçades en la lluita per l'existència.

J. Viusá

29-5-31

renovació

La història del món demostra que el desí dels pobles és el d'avançar. De vegades sembla que les nacions no es mouen, que es queden estancades en una mar espessa de tradicions i rutines. D'altres vegades i en aquests casos l'aparença i el mal efecte es encara pitjor, sembla que reculin. Després, quan en l'història s'han d'anotar i analitzar els més lleus moviments d'un poble, es constata que el que hom hauria cregut que era un atur, no significava més que un compàs d'espera per a prendre alè, i el que hom imaginava moviment de reculada no venia a ésser altra cosa que uns passos enrera per a prendre embranzida i continuar més depressa el camí.

L'aparent reculada d'Espanya en els anys de Dictadura no han estat res més que l'embranchida de la República. L'interessant, però, ara és seguir el camí endavant amb una marxa regular i ferma que no ens faci estar continuament amb l'ai al cor per por de no arribar a l'hora a la primera etapa del nostre viatge.

Les columnes més visibles i representatives que sostenien l'edifici de la monarquia espanyola, esdevinguda ja de temps sinònim de tirania, han desaparegut. La República les ha fetes caure. Però l'edifici del sistema monàrquic que no estava aguantat solament per les decoratives columnes de la família reial, continua encara en peu. Seria absurd pretendre que els homes que formen el govern provisional de la República, amb un cop de guillotina haguessin intentat fer-les caure. No, la sang embuta sempre les mans dels que la vessen i els incapacita eternament per a tota redempció. A més llur eficàcia es força discutible.

Enderrocar completament aquest tètric edifici és cosa de dies, perquè els més temibles puntals no en són pas precisament aquests que criden i avaloten pels carrers, a fi de concentrar tota l'atenció damunt d'ells. Els temibles són els que treballen a l'ombra, els que intenten amb mil sinuositats fer perdre ja confiança del poble en els seus representants. Són els que que es filtren entre els membres del govern per a llençar entre ells la poma de la discòrdia, ja

que aquesta és una de les principals ofensives de què consta el seu programa.

Sortosament per ara això no els ha reeixit. Ço que de fet no proba altra cosa sinó que els homes del govern provisional de la República valen més cada un per separat, que tots llurs enemics al plegat.

«El govern complirà el que ha promès», ha dit Marcel·lí Domingo, aquest home admirable que començà la seva labor pel formidable decret del bilingüisme a les escoles de Catalunya. I jo hi tinc, vull tenir-hi una fe absoluta.

Certs lectors de «La Vanguardia» del «Brusio» etc. els quals d'ençà de la caiguda de la monarquia continuen ignorant on són, diuen tot fent un gest de desaprovació cada vegada que el govern fa un acte de democràcia, que al poble cal governar-lo amb mà de ferro. I amb això volen dir que cal etzibar-li de tant en tant una pluja de bales. Són gent, però que no saben llegir només que en els caràcters d'impremta i encara ficats dins d'una escafandra. En el llibre magnífic que escriuen la realitat dels fets, no hi entenen res. Perquè altrament veurien que la mà de ferro a aquell que fa més mal, sempre, és al que la maneja. A hores d'ara el Sr. Borbó potser ens en sabria dir alguna cosa.

La mà de ferro s'ha de desar al museu de coses inútils i fracassades. A la República no li serviria. El que li cal a ella és una mà flexible i àgil, incansable per el treball, una mà que destapi les coses amagades, que obri les finestres, que airegi Espanya tants anys respirant l'aire fètid de la cambra bruta de Felip V.

A Espanya li cal una que sigui sempre suau i acaronadora per a la veritable democràcia, però que sàpiga endurir-se també, quan convingui clavar una clatellada per a defensar-la.

LOLA COS ROGET.

Diu un vell aforisme marxista:
«Sols una revolució social es capaç de realitzar plenament la revolució política.»

Haurem de creure-ho així?

justícia!

Un dels gran factors de la victòria del dia 12 d'abril fou, sens dubte, l'abúlia del Govern Berenguer. El Govern Berenguer tenia per missió salvar el rei de les conseqüències que fatalment porten les dictadures en ésser liquidades.

La dictadura del general Primo fou massa llarga, massa ominosa, massa escandalosa, massa delinqüent perquè Berenguer pogués sortir amb la seva. Un poble vexat, irritat, perseguit, injuriat, reclamava durant tot l'any del Govern Berenguer que aplicués la llei als que detentaren il·lícitament els càrrecs públics; els que a l'empar d'aquest atropell contra dels drets cívics, robaren a mansalva, violaren allò que era inviolable, burlaren el més sagrat; es lliuraren a l'orgia d'un *orden y mando* sense control.

Però Berenguer no podia satisfer els anhels del poble; fatalment va ocórrer el que ha ocorregut. La monarquia que era un arbre mort fou arrabassat a l'impuls formidable d'un cop de ciutadania. Val a dir, però, que l'arbre de la monarquia no oferia resistència possible. Els primers que li xuclaren la sang foren els mateixos servents de la dictadura, que s'han distingit com a sangoneres insaciabls.

* * *

L'adveniment de la República no ha fet minvar gens ni mica la transcendència de la qüestió de les responsabilitats de la Dictadura. Al contrari: aquest problema pren tot el seu màxim relleu.

El poble espera amb un afany de justícia, que s'apliqui inexorablement la llei contra tots els delinqüents de la dictadura que són tots els que la serviren. Cal obrir un gran procés. Cal obrir amples horitzons, totes les escales de responsabilitat.

En primer terme, els que han comès delictes contra la civilitat; contra els drets de ciutadania. Els que assaltaren els càrrecs que solament la sobirania popular pot atorgar. I dintre d'aquests, en primer lloc, els que es valgueren d'aquest assalt infame per a perseguir els atributs racials de Catalunya. Els que des d'un càrrec qualsevol injuriaren l'esperit dels catalans. Després, els que en calça-

ren els ciutadans que s'enfrontaren contra els dictadors i tingueren la dignitat de pensar per compte propi: els que torturaven la carn vivificada per un sentit d'humanitària rebel·lió, els que motivaren la presó, l'exili, la violació. Més enllà, els que valent-se d'una situació aconseguida pel favor i l'arbitrarietat, robaren cínicament cabals de la comunitat o els malversaren sense com va ni com costa.

Tots els que formen part d'aquesta legió de delinqüents han de sofrir l'acció implacable de la justícia de la República; l'acció d'una justícia aplicada serenament tal com requereix la condició de la mateixa justícia, és a dir, amb una gradació d'equitat exemplar i amb un rectitud invulnerable.

Només així podran liquidar-se satisfactoriament els crims de la dictadura passada.

JORDI DE VALLGLARAS.

Premses per Vi i per Oli

F. Ubanell

Avinguda de la República, 64

no ens plau...

No, no ens plau el procediment arbitrari i violent a l'ensem, de la recollida d'un periòdic, i més encara quan aquest periòdic és ben bé d'esquerra

Ens referim a la denúncia i recollida del valent setmanari madrileny *Nosotros* del seu número del 16 de maig.

No volem immiscir-nos en els motius que decidiren aquesta resolució. El qui donà l'ordre de la recollida, a ben segur que creu saber-ne les causes, puix digué que aquesta mesura fou presa així, "con arreglo a la ley". Ep, atureu-vos! caldria dir-li. D'acord amb quina llei? Avui no hi ha altra llei que la que triomfà, el diumenge, 12 d'abril, a les urnes.

I en el fons l'esperit d'aquesta llei no té cap significació comunista ni entrebancament de l'obra que ve realitzant el Govern Provisional de la República. Però, creiem nosaltres, tampoc denunciaments, recollides ni persecucions de la Premsa avançada, ja que llavors de fer-ho així s'emprarien els mateixos procediments de les dictadures passades, cosa que

en tot moment hem de bandejar.

Adhuc és comprensible arribar a aquests procediments quan periòdics que són eters reaccionaris, actuen de provocadors i acaben per aconseguir la realització de greus successos, com els que tingueren lloc a Madrid i a moltes altres poblacions d'Espanya, motivats per la púrria monàrquica i gent ordenada del desordre Però, quan un periòdic que defensa un criteri arreladament revolucionari, - que pot ésser encertat o no -, la seva persecució no serà ben vista pel poble, sinó que mereixerà ésser severament censurada, fermament combatuda.

Per altra banda, no és hora ara d'invocar cap criteri que sigui basat en lleis dictatorials i desconèixer, quan ha de surar per sobre de tot, la legalitat republicana, característicament republicana, que reconeix la llibertat de Premsa, íntegra i total. República vol dir Llibertat. Cal, doncs, seguir aquest programa.

Creiem que la forma digna i noble de fer callar a un diari o setmanari amb verbalisme de combat, no ha de consistir en fer que se li tapi la boca barroerament, emmudint-lo a la força per mitjà de denúncies, persecucions i segrestaments, sinó portant a cap actes plenament justiciers, tots aquells que ostenten càrrecs governamentals, que sens dubte han de merèixer la simpatia i confiança del poble que batega i vibra per veure-ho un fet ben aviat

JORDI CIMALT.

salvavides

l'únic caramel que
apaivaga la sed.

venda exclusiva a figueres:

jacint bosc

rambla, 11
portella, 9

**per les
llibertats
conquerides**

El gran esperit de revolta, que des de molt temps s'anava congriant en l'ànima del poble, i que s'havia aguditzat d'una manera alarmant, durant les dictadures últimament patides, va donar lloc a una magnífica manifestació civil, única en la història dels pobles; i que va determinar amb la seva actuació conscient i viril, alhora, el canvi de règim en el nostre país, sense necessitat d'aquelles convulsions violentes que solen acompanyar els pobles en les seves grans transformacions. Podem, doncs, avui, estar orgullosos de la nostra revolució exemple i estímul de les futures generacions.

Per fi el poble s'a liberava de l'esclavatge a què se l'havia sotmès durant llargs temps, i ensenyava als seus tirans aquell camí de l'exili tan-tes vegades fressat pels homes que durant aquells dies oprobiosos saberen conservar íntegra la seva dignitat, salvant també, en part, amb el seu gestenèrgic la dignitat del seu poble. La gran força de llum que irradiava del seu esperit fou la flama que encengué el foc sagrat de la nostra alliberació.

La victòria obtinguda, però, l'hem de saber conservar i consolidar, costi el que costi, ja que ella no representa pas una fita dins el camí emprès, sinó el punt de sortida des del qual s'hi podran emprendre noves volades que ens condueixin cap aquells ideals màxims de justícia i llibertat, sense els quals es fa impossible la vida de les col·lectivitats.

Perquè ho entenem així, votem la llibertat de Catalunya, segurs que, treballant per ella, treballarem, també, per la nostra emancipació social, i per la gran causa internacional de l'agermanament dels pobles.

Passades les explosions d'entusiasme que donà lloc la proclamació de la República, és convenient que tots els ciutadans estiguin a l'aguait per qualsevol intent reaccionari que es projectés, ja que no hem pas de pensar que aquest no vellí per a caure altra vegada sobre el poble a la primera ocasió que se li presentés. Es per això que, avui més que mai,

es fa absolutament necessària l'actuació de tots, cadascú dins la seva esfera corresponent, car fent-ho així, a la vegada que fermarem el règim vingut per la voluntat del poble, privarem tot intent restaurador que valgués imposar-se altra vegada, per la força, a la nostra terra, el qual tant funestes conseqüències ens podria portar.

JOSEP ALSINA.

D'acord amb l'actuació del President de la Generalitat Catalana En Francesc Macià, el dia 27 del passat mes, vàrem trametre-li el següent telegrama:

«Els amics d'avant..! de Figueres es posen incondicionalment a les vostres ordres».

Salleres. — Ximènes. — Roig. — Alsina. — Pararols J. — Viusà. — Pallac. — Xifra. — Carreres. — Dalmau. — Aupí. — Ubanell. — Teixidor. — Bosc. — Pararols A. i Suàrez.

per la llibertat de catalunya

Unànimament els consellers dels pobles de l'Alt Empordà han designat per representar el nostre partit judicial en l'Assemblea de la Generalitat de Catalunya, — la qual ha de redactar l'Estatut que hom presentarà a les futures Corts espanyoles, — el reconegut literat i conciutadà En Josep Puig i Pujades.

Nocal dir que trobem encertadíssim el nomenament, puix aquest ciutadà ha donat proves paleses de veritable sentiment catalanista i estem convençuts que serà un bon element per a fer de l'Estatut català la clau que ha d'obrir-nos de bat a bat les portes d'una ben àmplia llibertat.

En aquests moments d'indiscutible responsabilitat històrica és precís que tots vetllem per assolir les nostres justes aspiracions.

Deixem de banda tot sentiment que pugui perjudicar l'obra empresa i tan sols treballem incansablement perquè dintre ben poc temps, quan ens hagem reincorporat a la lluita humana, dins del món, Catalunya porti un estendard ben límpid i l'actuació franca i democràtica que ens ha fet conquerir l'estima dels pobles ibèrics.

MARIUS SUIRAM.

fent via

Sota l'impuls d'una ben palesa orientació democràtica ens hem aplegat uns quants companys.

Hem volgut organitzar ací Figueres un bloc, no compacte però seleccionat, d'esquerra

Es un càrrec de consciència restar parat davant l'onada reivindicadora que impera a la nostra terra.

Però tan sols homes d'alt esperit cívic poden solucionar-ho, acollint degudament les aspiracions populars.

Es demana justícia i cal fer-la.

S'ha implantat la República a Espanya amb massa atenuacions. A voltes l'excés de seny perjudica.

En aquest cas ha fet més que perjudicar, ha desmoralitzat als ciutadans que amb el canvi de règim creiem que se'ns faria justícia de les vexacions que ens infringiren descaradament i amb desmesurat odi, els que durant els anys dictatorials han disposat impunement dels nostres cabals, hisenda i vida.

A nosaltres, homes liberals, no ens mouen desigs de venjança, solament hauríem fruit veient condemnar equitativament les faltes comeses.

No som amics de fer les coses malament, però tampoc no podem contentar-nos que per por de ço que pogués succeir, no es faci res.

Tot home públic ha d'estar disposat als màxims sacrificis, actuant sota el dictat de la seva consciència, no deixant-se influir per estranyes orientacions que sempre porten al fracàs. Quan les eleccions del 12 d'abril el poble fou l'únic triomfador i el poble ha restat astorat davant la manca de comprensió que envers ell han tingut els seus elegits.

Ja ho han dit molts que sembla que la República ha vingut per afavorir als enemics d'ella. Actuant dins el terreny assenyalat per la llei, hom podria demanar:

Una liquidació ràpida de comptes.

Remoure expedients que sembla hi ha interès en tenir oblidats.

Revisar actuacions personals.

Donar-se compte de la manca de capacitat d'individus que desempeyenyen alts càrrecs.

Responsabilitats de les obres públiques portades a cap durant la Dictadura (ací Figueres hem de recordar el carrer de Monturiol).

Anar seguidament a estudiar una rebaixa ben accentuada en els pressupostos.

Suprimir càrrecs municipals.

A nosaltres homes d'esquerra, no pot satisfer-nos una tan ràpida evolució, i hem de batallar resoltament per afegir al mot evolució una descomunal R que porti a formar ço que cal pel sanejament de la nostra nació:

La Revolució. Una revolució ordenada però consecutiva. Mai deixar-se portar pel desenfrenament, arma manejada per la força. Cal complir la llei i fer-la complir. Cal un grau extremat de cautela per consolidar la naixent República. Depurar severament els mals fets, donant ajut per realitzar totes les manifestacions que siguin inspirades dins la més austera justícia. Convé energia i decisió per solucionar ràpidament els conflictes que diàriament es presenten.

Una reacció és completament impossible, però cal tenir en compte que el borbó mantenia molta cràpula; a tots els pobles hi havien beneficiats, per això creiem solament necessari vigilar degudament els possibles reaccionaris, abastament coneguts

CAPELLS

GORRES

PARAROLS

MONTURIOL, 9

CORBATES

CAMISES

arreu, i la primera falta en contra de l'actual règim castigar durament perquè serveixi d'exemple a tot el país.

Davant les properes eleccions a Corts, ens cal portar a la lluita homes de reconeguda vàlua que puguin defensar i imposar-se, si cal, a tots els conflictes que poden presentar-se, per greus que siguin.

Hem de decidir-nos per homes d'acció; les figures decoratives que es quedin a casa.

Com a catalans i de cara al món hem de procurar assolir l'implantació de la República Federal.

Com a homes liberals i democràtics lluitarem decididament per veure realitzades les nostres justes aspiracions.

Incansablement i sense frontollar anem fent via pel bé de la humanitat.

Beneficiem-nos mútuament i recordem que tots som germans.

JOAN CARRERES I SALLERES.

demanem...

...bon xic menys de consideració amb els traïdors, puix que ells no en fingueren, ni de bon tros, amb nosaltres.

...siguin castigats immediatament tots els culpables; tots els que es mofaren del poble i tingueren la gosadia de robar el poble; tots els que els sobrà desvergonyiment per atorgar-se un poder fora de la llei i abusaren exclusivament d'aquest poder.

...un marcat desplegament sever i enèrgic, per tal que la República naixent dongui a tot el poble la sensació d'una cosa consolidada.

comentaris

"chi lo sa"..?

Un dia d'aquests, un amic nostre ens feia donar compte de la desaparició sobtada del braçal que, amb els colors de la bandera de la República, venien lluint els de la «benemèrita».

A què deurà ésser degut això?—ens deia l'amic, un xic preocupat. Perquè no vull pas creure—tornava a dir—que s'ho hagin tret per gust (?) o per estar-ne cansats, car amb un mes tot just de portar-lo sembla que no hi pot haver motiu per estar-ne.

Un braçal, una corbata, una tireta a la solapa, negres, comporten sempre o gairebé sempre un temps una mica durador d'expressió de dol. ¿Per què, doncs, no pot ésser tant o més durador una manifestació d'alegria i de joia, com aquesta de l'adveniment de la República a Espanya? Contràriament, haurem de creure que tot són mirallets per a caçar a'oves i focs d'encenalls.

El borbó que ha posat fi a la monarquia espanyola es vanagloriava d'ésser descendent de Felip V.

Pobret! Es ben be allò que es diu els f... són fets de m....

▼ Sembla que ha quedat constituït un nou partit polític amb el nom de «Izquierda Republicana y Antiimperialista» (I. R. Y. A.), el qual està disposat segons diu en el seu programa —a defensar la República i a portar endavant la revolució espanyola.

Benvingut sigui aquest novell partit si treballa per aconseguir un màxim de llibertat i la redempció del poble espanyol.

▼ Sembla que a Madrid serà canviat, ben aviat, el nom de la plaça que fins ara portava el de Luca de Tena pel de l'actual ministre d'Instrucció Pública Marcel·lí Domingo.

Per la nostra part creiem que aquest canvi no podia ésser més encertat.

Un crit enèrgic del poble que per ara no es pot extingir.

Via fora lladres!

▼ Seguint pel camí que marxen les coses a Espanya, és fàcil que veiem ben aviat que el partit que podia molt ben ésser el partit conservador de la República es converteixi en partit de força antirepublicana i antirevolucionària.

Llavors podrem fer la igualtat següent: Derecha Liberal Republicana = Monarquia.

Català, per què no catalanitzes els rètols del teu establiment?

▼ Trobem molt encertat com molt bé ha exposat «Heliòfilo» a *Crisol* que dels republicans d'ara, més ben dit, dels republicans del 14 d'abril, els anomenen *frigios* per a distingir-los dels republicans veritables.

El poble de Figueres demana amb urgència poder disposar lliurement del Teatre Municipal.

▼ A Torroella de Montgrí s'activa la recollida de signatures per tal que no treguin el sou als capellans.

Els que porten aquesta campanya són En Joan Vila i Joan Marquès.

Cal tenir en compte aquesta actuació emprada contra el règim liberal.

Necessiteu

drogues, perfums, queviures, articles fotogràfics, pintures, etc.?

Tingueu
present

El Siglo

Avinguda de la República, 17

FIGUERES

▼ Tot el que el poble vol, ho aconseguix.

El nostre poble vol de veres que la gent que, indignament, col·laborà amb la dictadura no tingui cap càrrec en el nostre ajuntament. El poble aspira a assolir això i res no podrà aturar l'ímpetu de la seva força irresistible.

Un bon taller de calçat a mida

Pallac Galan, 2

noves

● Des d'avant..! ens plau trametre al bon company Josep Seus la més sincera enhorabona en motiu del seu enllaç amb la senyoreta Benvinguda Cardona, germana de la vídua del plo- rat amic Martí Vilanova.

Desitgem al nou matrimoni llarga lluna de mel.

Saludem efusivament a tota la premsa d'esquerra d'Ibèria i especialment als confreres locals i comarcals.

● Per commemorar el dia 28 de maig, ací Figueres s'organitzaren brillants festes.

A les 8 del matí la banda militar va recórrer els carrers de la ciutat, tocant diana.

A les 12, la mateixa banda, donà un concert a la Rambla.

A les 7, la cobla «Antiga Pep» executà una seleccionada audició de sardanes.

A les 10 de la nit el cor i junta de la «Erato» anà a saludar l'Ajuntament amb belles cantades acabant amb «La Marsellesa» d'En Clavé. En nom de l'Ajuntament parlà l'Alcalde Marian Pujulà i el conseller ciutadà Guillaumet col·locà una llaçada a l'estendard del cor, essent regraciada la gesta amb un bell parlament del President del cor de la «Erato», ciutadà Joan Bosc.

Seguidament el cor anà a la plaça d'Anselm Clavé, on es posà en la làpida que anuncia la plaça, una llaçada amb les banderes de les quatre barres i tricolor. El cor cantà unes peces i «La Marsellesa» va tornar ésser ovacionada sorollosament. Essent digne de remarcar el *solo* del company Pou.

Acabà la festa el vocal de la «Erato» Joan Salleres, que regracià amb breus paraules l'assistència a l'acte i amb

sentits visques a Catalunya, la República, Figueres i cor de la «Erato», donà el comiat.

El nostre poble amarat de sentimentalisme patriòtic va celebrar els diferents actes amb paleses proves de veritable ciutadania.

discs i gramòfons
joan mates, 13 **figueres**

● El diumenge, dia 24 del passat, diada de Pasqua Granada vingueren a la nostra ciutat quatre entitats corals: «La Marina» i «Rosa Artiguense» de Badalona, «Cooperativa Obrera» de Parets del Vallés i «Cor de Sant Antoni» de Vilanova de Villamajó.

En arribar anaren a cantar davant de Casa la Vila on se'ls hi tributà una cordialíssima benvinguda. A l'endemà, dilluns, visitaren els presos acompanyats de la Societat Coral «Erato», on van cantar dins el pati del Penal les següents peces: «Salut cantors!», «La llevantina» i «La Marsellesa». El tenor Miquel Brunyol del Cor de la «Erato» a petició d'uns quants amics es veié obligat a cantar: «Rosó» i «Cançó d'una flor».

No cal dir que aquelles cançons aportaren als reclusos una alenada rublerta de vida i encoratjament.

F. Ubanell
Avinguda de la República, 64
BOMBES i MOTORS

● Des d'aquestes columnes adrecem la felicitació més cordial al ministre d'Instrucció Pública de la República senyor Marcel·lí Domingo pel seu decret a favor de l'ensenyament del català a l'escola.

● Dies enrera ens assabentàrem per mitjà de la premsa, que a Saragossa havien estat detinguts uns pressumptes autors de l'assassinat del malaurat Francesc Layret.

Si es confirmen les suposicions i resulten ésser els assassins d'aquell gran home, caldria que la justícia els condemnés durament, aplicant-los-hi la màxima pena.

Que sigui un exemple pels delinqüents i una compensació per la família de l'assassinat.

● Fa varis dies que en el local social d'una societat local es juga als prohibits, fins a última hora de la nit.

Encara que hi ha algún membre de la Junta de l'entitat que hi pren part, caldria que els dirigents conscients ho privessin radicalment.

Ho fem públic en bé de l'entitat i del jovent que concorre al local.

● HENRY TORRES A CATALUNYA.—La setmana passada—el dimarts, dia 26 de maig—vingué a Barcelona l'il·lustre advocat francès, el bon amic de Catalunya que és dir també dels catalans.

Hom recordarà que Henry Torres fou l'ardit defensor del venerable patriota, avui President de la Generalitat, Francesc Macià, i dels braus homes que ell acapdillava, després de la insurrecció de Prats de Molló.

Desitjem que la curta estada a la nostra terra li hagi estat ben plaent.

tribuna lliure

Des del pròxim número admetrem en aquesta secció tots els treballs de col·laboradors espontanis sota llur responsabilitat.

avant..!

SUBSCRIPCIÓ:

Figueres 1'10 trimestre
A Fora 1'40 »

El vinent número
sortirà el dia 17
del present mes.

Arts Gràfiques TRAYTER, Cervantes, 13, Figueres

Pròximament: Grans
reformes en el CAFÈ

“XICO ROS”

amb motiu del canvi de propietari

avant...!

**demanem l'expulsió
immediata
dels jesuïtes**

programa que ens fem nostre

Creiem indispensable per l'estructuració d'un Estat amb les garanties liberals i democràtiques que el Govern ha d'incorporar al seu programa els següents punts:

Igualtat de l'home davant la llei. Dret a la vida amb seguretat i dignitat. Dret a lliure emissió del pensament. Inviolabilitat de domicili i correspondència. Dret de reunió, manifestació i associació. Servei militar voluntari. Dret de tots els homes i dones majors de 21 anys, a l'elecció i ésser elegits. Reconeixement de la voluntat popular de la manera que ho determini la llei. Divisió dels Poders en legislatiu, judicial i executiu, tots ells independents i rigorosament responsables de llurs actes. Forma de Govern: República democràtica. Forma d'Estat: Federació de pobles ibèrics.

de la qüestió social

La qüestió social està agafant una importància cada dia més acusada. El nacionalisme econòmic, avui imperant, està donant resultats perillosíssims. L'excés de producció n'és un. I l'altre són els 21 milions d'obriers parats que hi ha a tot el món, els quals representen amb llurs famílies de 60 a 80 milions de persones. Es per això que ja ha arribat l'hora d'adonar-se de l'importància que té la qüestió social. I és per això, també, que en el nostre programa hi volem incloure les següents bases:

Jornada de les vuit hores. Descans dominical. Llibertat sindical. Dret a la vaga. Reglamentació del treball del noi. Creació d'Instituts d'orientació professional. Reglamentació de les mesures d'higiene industrial. La màxima independència moral dels obrers per tal que se'ls permeti perfeccionar-se intel·lectualment.

de la justícia

Considerant que l'administració de la justícia és una de les coses més essencials per la vida dels pobles, creiem que cal atendre'ns als següents principis:

Jurisdicció única i de caràcter civil. Poder poli-personal dels jutjats. Justícia gratuïta. Rapidesa i simplicitat en el procediment. Bona retribució als jutges per tal d'evitar corrupcions. Protecció dels exiliats polítics estrangers. Penitenciaris reeducatius i no de martiri. Abolició de la pena de mort.

del problema agrari

L'agricultura representa en tots els països, la base definitiva i vital de la seva riquesa. La prosperitat agrícola pressuposa benestar industrial. A més l'estat florent de l'agricultura priva l'emigració de l'obrer rural a la ciutat, evitant així els conflictes dels "sense feina" que avui representa el cranc de la vida industrial.

L'ideal definitiu ha d'ésser la socialització de la terra, però la tasca immediata serà la de procurar que la terra sigui valoritzada pels que la treballen; que l'Estat obligui als grans propietaris a conrear-la i, alhora, procurar el millorament científic del cultiu, tant en regadiu com per mitjà dels adobs químics.

de l'ensenyament

L'educació de l'individu i, per tant, de la societat suposa un gran millorament de l'ordre moral. La funció educativa és pròpia de la família, del Municipi i de l'Estat. Essent aquest darrer el que té la màxima autoritat. Creiem que el primer pas ha de dirigir-se a la disminució del nombre d'analfabets, valent-nos de:

L'ensenyament gratuït, obligatori i laic.

del problema religió:

Partint del principi liberal per excel·lència, que no es altre que respectar la dignitat de l'home i, especialment, a la més noble expressió: la llibertat de pensar i exposar el seu pensament sense cap mena de limitació; creiem que l'Estat ha de restar neutral en totes les determinacions de l'esperit. Ha de respectar i fer respectar l'exercici del culte, sense distinció de cap religió, amb la sola condició de mantenir l'ordre. Per tant, hem de creure que s'ha d'anar a l'obtenció de:

Llibertat de cultes. Separació de l'Església de l'Estat. Neutralitat de l'Estat davant les religions.